

Hvaða kröfur á að gera til eldri borgara varðandi akstur

Hallgrímur Magnússon, dr. med
Landakoti

eđa

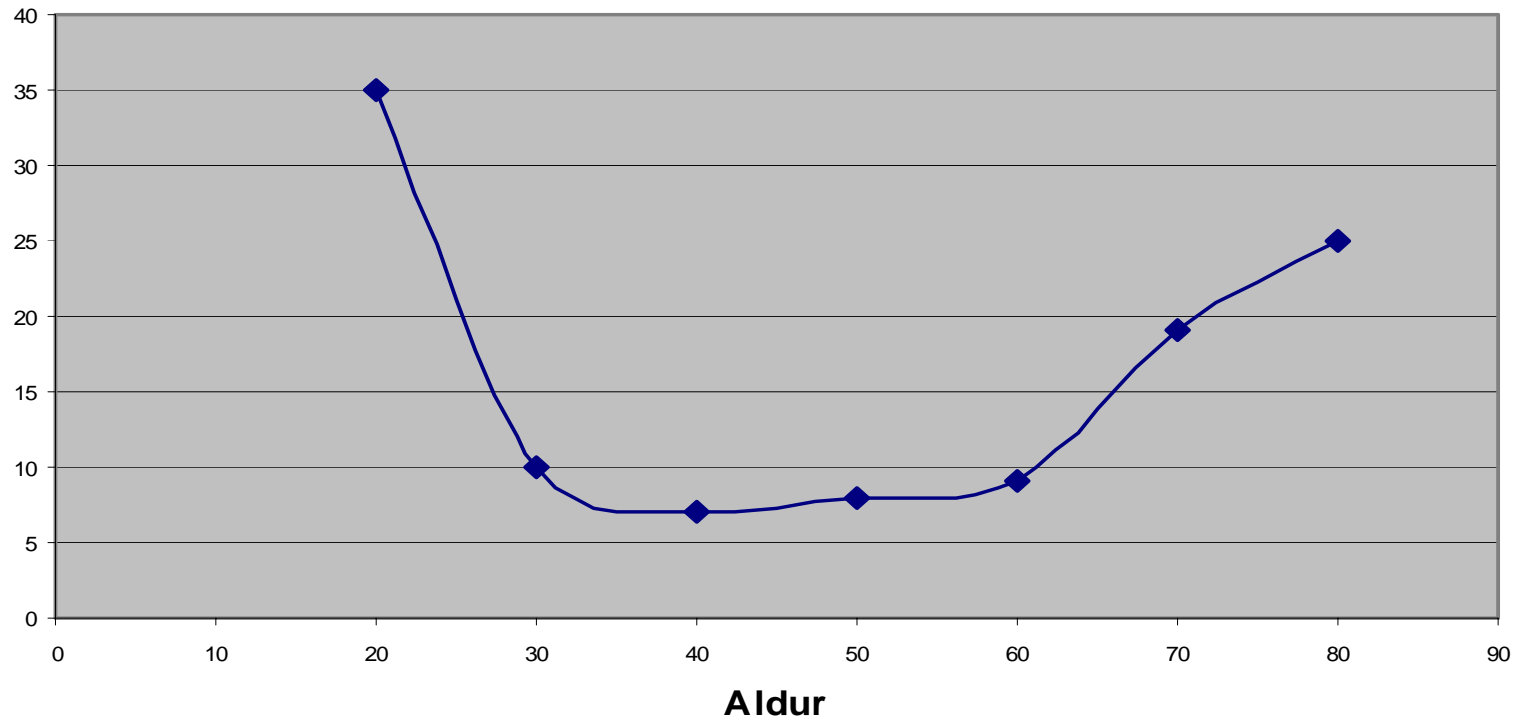
Hvenær á að taka eldri
borgara úr umferð?

Hallgrímur Magnússon dr. med.
Landakoti

Spá um aukningu á fjölda eldra fólks með ökuleyfi á næstu 10 árum

Ökuleyfi	2008	2018
Fjöldi 65 ár og eldri með ökuleyfi	23.131	41.318
Hlutfall af heildarfjölda ökuleyfa	12%	17%

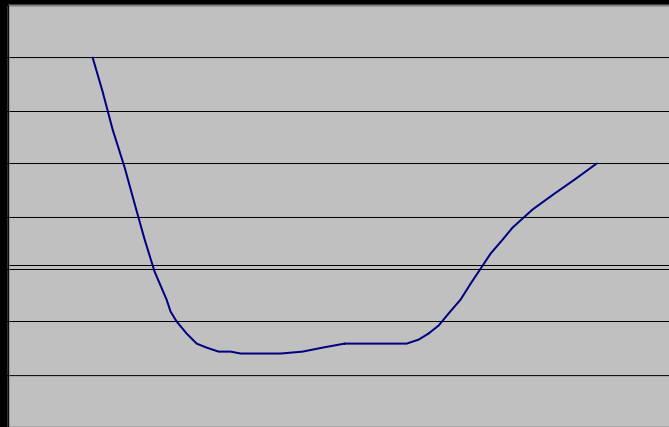
Fjöldi slysa á milljón ekna kílómetra, eftir aldri

Af hverju hækkar slysatíðni eftir 65-70 ára aldur?

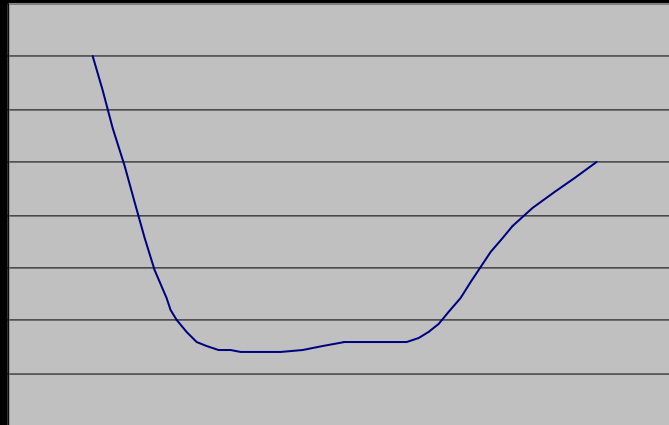
- Eldri borgarar eru lakari ökumenn vegna þverrandi sjónar, minnkandi viðbragðstíma
- Eldri borgarar fá oftast sjúkdóma sem hafa áhrif á aksturshæfni
- Aðrar orsakir

Tölfræðilegar orsakir

Eldra fólk ekur hægar en það yngra og er því lengur í umferðinni fyrir hvern ekinn kílómetra og þess vegna útsettara fyrir slysum

Tölfræðilegar orsakir

**Við tiltekinn áreksstur er miklu líkleggra að eldra fólk
slasist en það yngra**

Í hvers konar árekstrum lendir eldra fólk

- Eldra fólk lendir oftast í hliðarárekstrum en yngri aldurshópar, þ. e. a. s. aðrir bílar aka á hina eldri

Eldri ökumenn á gatnamótum

- Hvers vegna?
  - Aldraðir sjá ver en hinir yngri
  - Aldraðir hafa lengri viðbragðstíma
  - Aldraðir hafa ekki góða athygli
  - Aðrar orsakir

Hvers vegna lenda aldraðir í árekstrum á gatnamótum

- Í Japan hefur verið reynt að skoða orsakir fyrir þessari tegund árekstra
  - Rannsókn á hegðun ökumanna á gatnamótum án ljósa þar sem önnur gatan er aðalbraut

Hvers vegna lenda aldraðir í árekstrum á gatnamótum

- Niðurstöður:
  - Athygli og upplýsingasöfnun ökumanna við gatnamótin var sú sama hjá öllum aldurshópum

Hvers vegna lenda aldraðir í árekstrum á gatnamótum

- Í þeim tilvikum þar sem lá við árekstri var það venjulega við eftirtaldar aðstæður:
  - Ungur ökumaður á aðalbraut ekur hratt
  - Eldri ökumaður beygir til vinstri og ekur hægt
  - Ungi ökumaðurinn reiknar með að beygjan hjá hinum eldri taki styttri tíma en hún raunverulega gerir
  - Eldri ökumaðurinn reiknar með að hinn yngri sé lengur að gatnamótunum en raun ber vitni

Veldur hækkandi aldur ökumanns auknum slysum?

- Ekki endilega. Aðrar orsakir eru hugsanlegar.
  - Tölfræðilegar orsakir
  - Mismunandi akstursvenjur milli aldurshópa til dæmis m. t. t. hraða
- Ekki rétt að dæma alla aldraða sem varasama í umferðinni

Hvernig ákveður eldra fólk að hætta akstri

- Rannsóknir benda til þess að flest eldra fólk hætti akstri að eigin frumkvæði

Ökuhæfni eldri ökumanna

- Tilgáta:
  - Þorri aldraðra ökumanna vel hæfir til að aka
  - Í akstri er lítill hópur fólks sem vegna sjúkdóma sinna ætti ekki að aka

Niðurstaða

- Flestir aldraðir eru hæfir ökumenn
- Ekki auðvelt fyrir lækni að svipta sjúkling sinn ökuleyfi
- Greiður aðgangur að ökumati fyrir aldraða verður að vera til staðar